

TINFO

TEATTERIN TIEDOTUSKESKUS

2010

**Taskutietoa
teatterista**

Suomalainen teatterikenttä

Teatterilla on merkittävä asema maamme kulttuurin kentässä. Suomessa on koko maan kattava laaja teatteriverkosto, jonka keskeisinä rahoittajina ovat kotikunta ja valtio. Julkisen tuen piirissä on toistasataa teatteri- ja tanssiryhmää. Parhaiten tuettuja ovat Suomen Kansallisoopperan ja Suomen Kansallisteatterin ohella ne 57 teatteria, ns. vos-teatterit, jotka saavat rahoituksensa osana kuntien valtionosuusjärjestelmää vuonna 1993 voimaan tulleen teatteri- ja orkesterilain perusteella. Näistä 42 on suomenkielisiä ja viisi ruotsinkielisiä puheteattereita sekä kymmenen tanssiteatteria. Vuoden 2010 alusta rahoituslain piiriin kuuluu 57 teatteria.

Teatterilain ulkopuolelle on jäänyt kasvava joukko teatteri- ja tanssiryhmiä, joista valtion toiminta-avustusta vuonna 2010 sai 34 teatteriryhmää ja 14 tanssiteatteria toiminta- tai ensembledukea. Moninkertainen määrä muita ryhmiä – yhden hengen kiertäviä nukketeattereita, ravintolateattereita, performanssiryhmiä, ym. - sinnittelee projektiavustusten ja omien tulojen turvin. Avuksi ovat tulleet myös sateenvarjo-organisaatiot.

Ammattiteatterin rinnalla harrastajatoiminta on edelleen vireää. Osa harrastajateattereista toimii ammattijohtoisesti ja tekee yhteistyötä ammattilaisten kanssa. Yhteistyö on vilkasta etenkin kesäteatteritoiminnassa ja alueoopperoiden produktioissa. Harrastajateatteritilastoon vuodelta 2010 antoi tietonsa 360 teatteria, joilla esityksiä oli yhteensä 7043 ja niissä katsojia 782.286.

Paljonko teatterit keräävät katsojia?

Suomen kaikissa ammattiteattereissa kävi yhteensä yli 4 miljoonaa katsojaa vuonna 2010. Näistä puheteatteriesitykset keräsivät 3 miljoonaa katsojaa eli 73 %. Lukuun sisältyvät myös kesäteattereiden katsojat, joita oli 382.000. Tanssiteattereiden esityksissä katsojia oli 544.000 eli 13 %, oopperaesityksissä 171.000 eli 4 % ja sirkuksissa 395.000 eli 10 % katsojista. Luvuissa ovat mukana rahoituslain piiriin kuuluvien teattereiden, Kansallisteatterin ja Kansallisoopperan lisäksi muut ammatilliset teatteri-, tanssi- ja sirkusryhmät, kesäteatterit ja alueoopperat.

Kuinka monta näytäntöä teattereissa on?

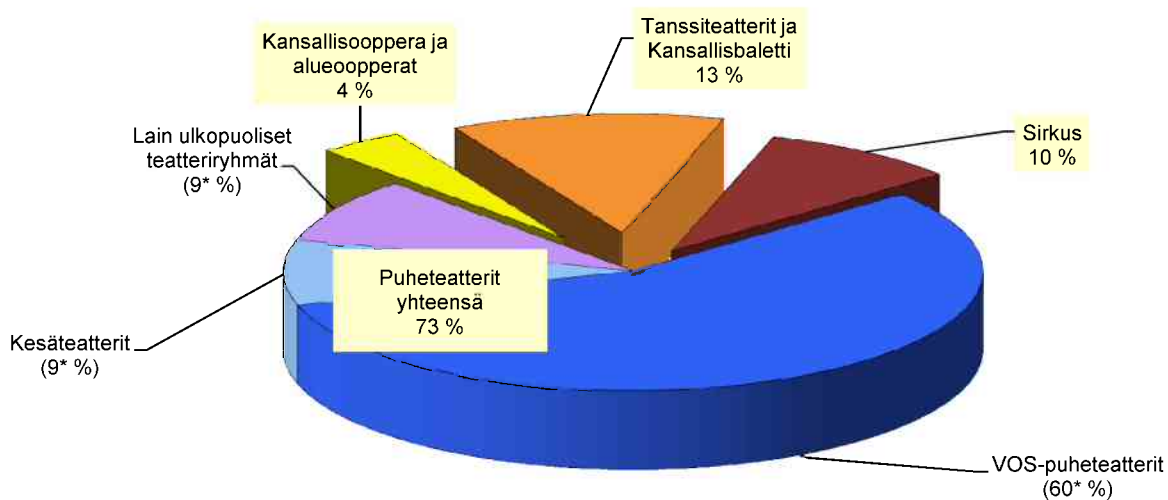
Vuonna 2010 Suomen ammattiteattereissa oli 21.200 näytäntöä. Näistä puheteatteriesityksiä oli 16.800 kappaletta eli 79 %, tanssiteatteriesityksiä oli 3000 eli 14 %, oopperoita 260 eli 1 % ja sirkusesityksiä 1200 eli 6 %. Luvuissa ovat mukana rahoituslain piiriin kuuluvien teattereiden, Kansallisteatterin ja Kansallisoopperan lisäksi muut ammatilliset teatteri-, sirkus- ja tanssiryhmät, kesäteatterit ja alueoopperat.

Kuinka paljon teattereissa on ensi-iltoja ja kantaesityksiä?

Teatterilain piiriin kuuluvissa puhe- ja tanssiteattereissa sekä Suomen Kansallisteatterissa tuotettiin näytäntökaudella 2009/10 yhteensä 341 ensi-iltaa. Suuret ja keskisuuret teatterit tuottivat ensi-illoista 72 %, pienteatterit ja ryhmät 15 % ja tanssiteatterit 13 %.

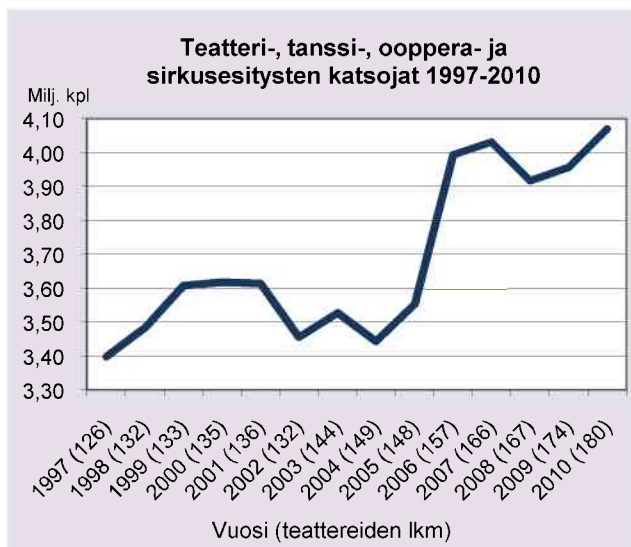
Teatterilain piiriin kuuluvissa puheteattereissa sekä Suomen Kansallisteatterissa tuotettiin näytäntökaudella 2009/10 yhteensä 114 kantaesitystä. Vaikka määrällisesti suuret ja keskisuuret teatterit tuottivat enemmän kantaesityksiä kuin ryhmät ja pienteatterit, prosentuaalisesti nämä tuottivat kuitenkin enemmän kantaesityksiä laskettuna ensi-illoista. Tanssiteatterien ensi-illat ovat lähes sataprosenttisesti myös kantaesityksiä.

Kokonaiskatsojat puheteattereissa, tanssiteattereissa, sirkuksissa ja oopperoissa 2010

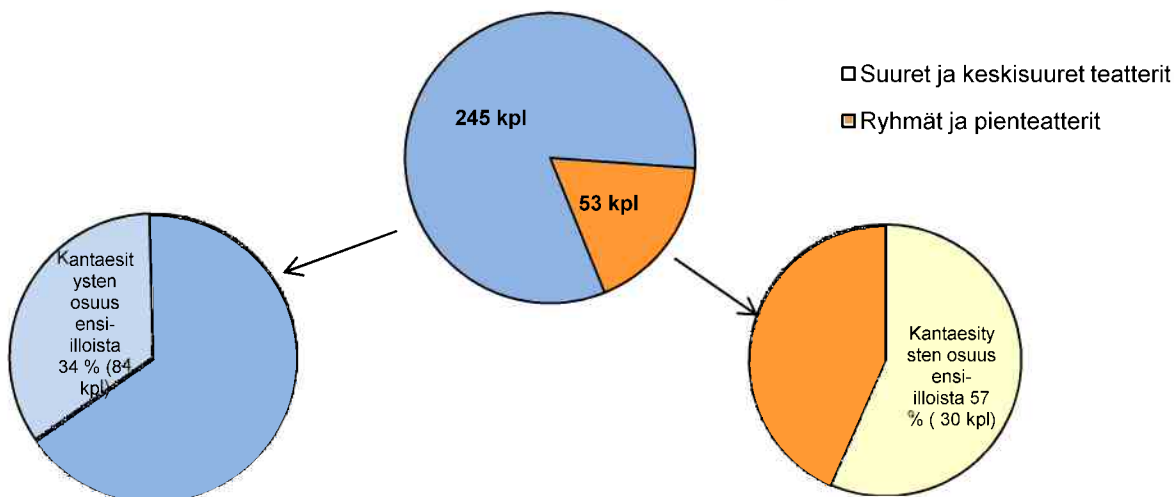

Yhteensä 4.069.882 katsojaa

* Sisältää muiden puheteattereiden kanssa päällekkäisiä esityksiä

Ensi-iltojen määrä ja kantaesitysten osuus vos-puheteattereissa ja Kansallisteatterissa näytäntökaudella 2009/2010

Minkälaista ohjelmistoa teattereissa esitetään?

Ohjelmistotilastoihin on koottu tiedot lain piiriin kuuluvien puheteattereiden ja Suomen Kansallisteatterin omista esityksistä ja niihin myydyistä lipuista. Näin ollen ilmaisliput, vierailuesitykset, tanssiteattereiden tai Suomen Kansallisoopperan esitykset eivät näy näissä luvuissa. Esityksistä 27 % on lasten- ja nuortennäytelmiä sekä nukketeatteria, jotka kuitenkin pienten näyttämöiden teatterina keräävät alle viidenneksen katsojista. Musiikkiteatteriesitykset tehdään suurille näyttämöille, siten 14 % esityksistä saa 25 % katsojista. Puhenäytelmien osuus esityskerroista on 48 % ja myydyistä lipuista 49 %.

Kuinka suuret osuudet ohjelmistosta ovat kotimaista ja ulkomaista?

Näytäntökaudella 2009/10 rahoituslain piiriin kuuluvissa teattereissa sekä Suomen Kansallisteatterissa esitettiin yhteensä 195 kotimaista näytelmää. Ulkomaalaisten kirjailijoiden näytelmiä esitettiin 137 kappaletta ja muita ohjelmia kuten runoiltoja ja muita koosteita oli ohjelmistoissa 69 kpl.

Mistä rahat tulevat?

Teatterit eivät tulisi toimeen ilman julkista tukea. Lain piiriin kuuluvien teattereiden tärkein tukija on kotikunta (36 %), valtionosuus (34 %) ja oma rahoitusosuus (30 %) ovat lähes samansuuruisia. Teatterikohtaiset erot ovat kuitenkin hyvin suuria – ryhmät ja pienteatterit hankkivat pääsylipputulona ja muuna omana tulona keskimäärin 53 %, kunnan tuki on 17 % ja valtion tuki 31 %. Kansallisena päänäyttämönä Suomen Kansallisteatteri saa valtiolta valtaosan tuloistaan (82 %) ja kunnalta vain taskurahoja (1 %). Omien tulojen osuus on 16 %. Suomen Kansallisooppera on ainoa taidelaitos, jonka rahoituksesta vastaavat valtion (69 %) ohella pääkaupunkiseudun kunnat yhdessä (10 %). Oopperan omien tulojen osuus on noin viidennes (21 %).

Mihin rahat menevät?

Teatteri on erittäin työvoimavaltainen ala ja siten ylivoimaisesti suurin menoerä teattereille ovat henkilöstökustannukset. Teatterilain piiriin kuuluvissa teattereissa sekä Suomen Kansallisteatterissa ja Suomen Kansallisoopperassa henkilöstön osuus menoista on 69 %. Keskimäärin edellä mainitut teatterit käyttävät muihin toimintamenoihin 19 % ja kiinteistön ylläpitoon 13 % menoistaan. Kiinteistökustannukset vaihtelevat voimakkaasti teattereittain, vaihteluväli on 1-29 %.

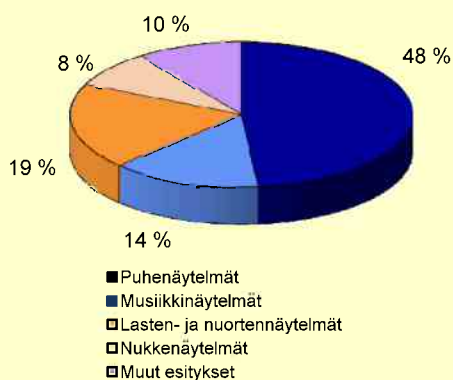
Kuinka paljon teattereissa työskentelee ihmisiä?

Henkilöstöä koskevat tilastot perustuvat henkilötyövuosiin. Vuonna 2010 tilastoiduissa teattereissa ja Oopperassa tehtiin työtä 3772 henkilötyövuoden edestä. Ooppera on maan suurin teatteri 664 henkilötyövuodellaan. Muiden teattereiden henkilövuosien määrä oli 3108, josta vakinaisten henkilötyövuosia 2085 ja tilapäisten 1023. Jos tarkastellaan vain vakinaisia henkilötyövuosia, teknisten ammattiryhmä on hieman suurempi kuin taiteellisten. Kun mukaan otetaan tilapäiset henkilötyövuodet, nousee suurimmaksi ryhmäksi taiteellinen henkilöstö (49 %), teknisen osuus jää 35 %:iin, hallinnollista on 13 % sekä johtoa 3 %. Vakinaisten näyttelijöiden määrä oli 512 henkilötyövuotta. Vierailijatehtäviä tarjottiin 1150 näyttelijälle – ohjaajat, skenografit, ääni- ja valosuunnittelijat, tanssijat ja muusikot mukaan lukien vierailutehtävien määrä oli 2588 tehtävää.

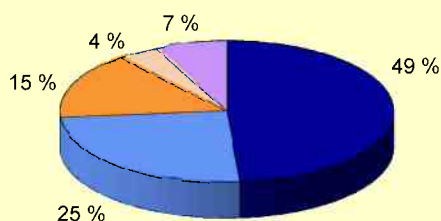
Mistä rahat ja ohjelmisto lain ulkopuolisille ryhmille?

Rahoituslain ulkopuolella toimivien ryhmien rahoitus ja ohjelmisto poikkeavat voimakkaasti lain piirissä olevien tilanteesta. Pääsylipputulot on tärkein tulonlähde. Kunta on valtiota vähäisempi tukija ja ns. projektiavustuksilla on suuri merkitys ryhmien taloudessa. Kantaesitysten osuus ensi-illoista on suurempi. Ohjelmiston suurin ryhmä on ns. 'muut esitykset', joka pitää sisällään poikkitaiteellisia koosteita, sirkusta, performanssia, improvisaatiota jne.

**Esityskertojen osuudet
näytelmälajeittain 2009/2010 vos-
puheteattereissa ja Kansallisteatterissa**

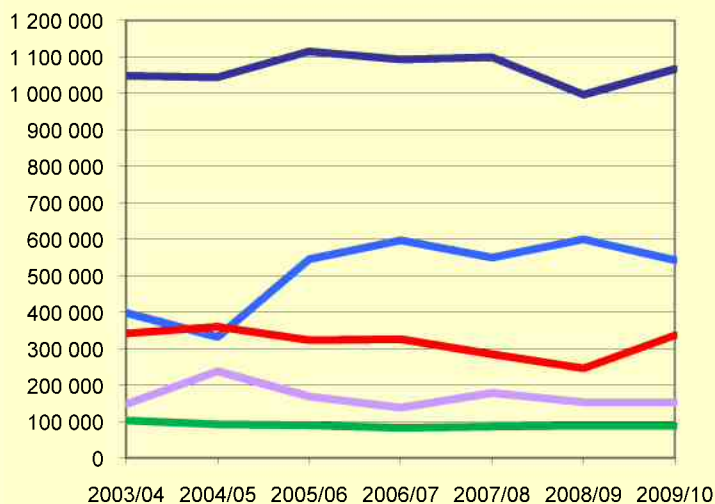

**Myytyjen lippujen osuudet
näytelmälajeittain 2009/2010 vos-
puheteattereissa ja Kansallisteatterissa**

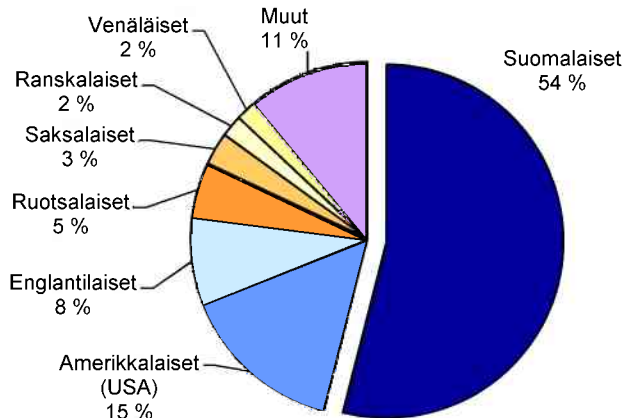
**Myydyt liput näytelmälajeittain vos-
puheteattereissa ja Kansallisteatterissa 2003-2010**

Myydyt liput

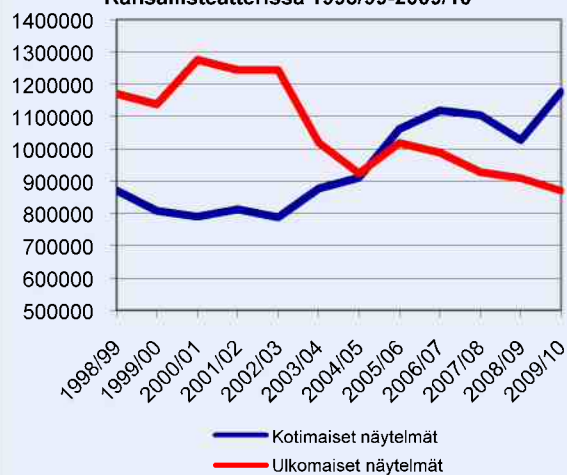

— Puhenäytelmät — Musiikinäytelmät
— Lasten- ja nuortennäytelmät — Nukkenäytelmät
— Muut esitykset

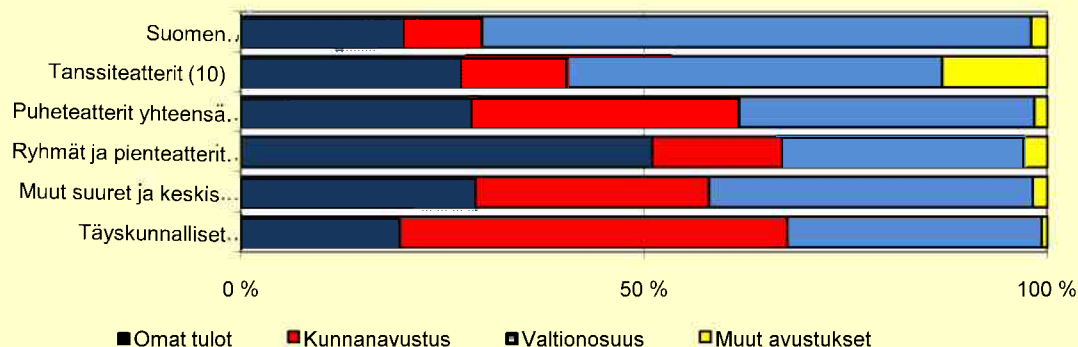
**Myytyjen lippujen prosentuaaliset osuudet
kansallisuuksittain vos-puheteattereissa ja
Kansallisteatterissa 2009/2010**

**Kotimaisten ja ulkomaisten näytelmien
myydyt liput vos-puheteattereissa ja
Kansallisteatterissa 1998/99-2009/10**

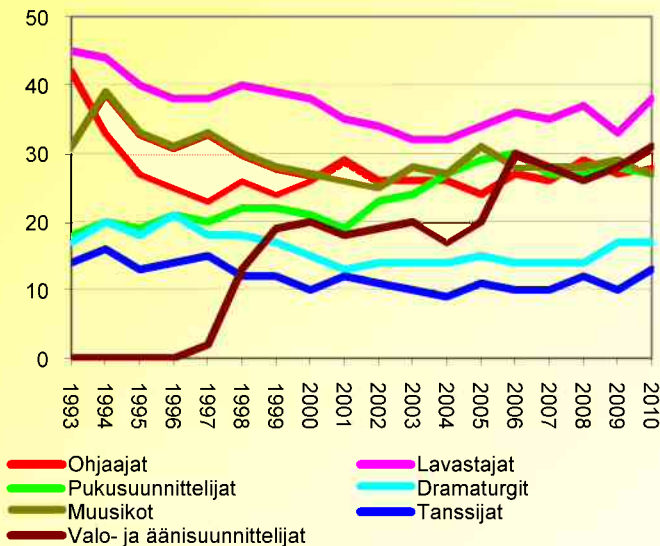
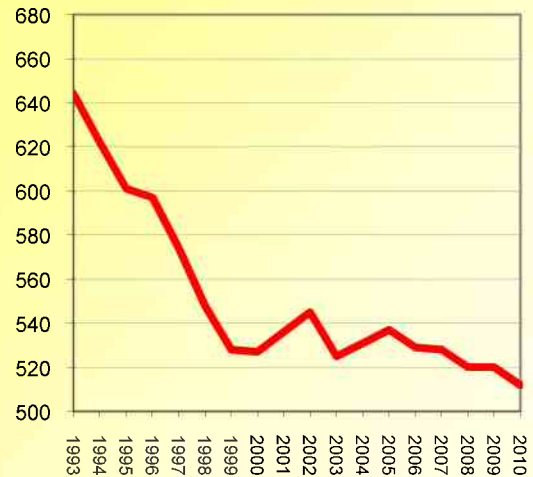
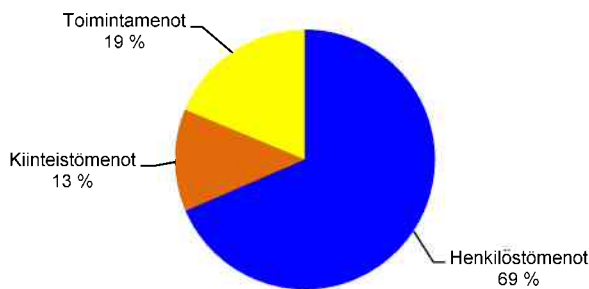

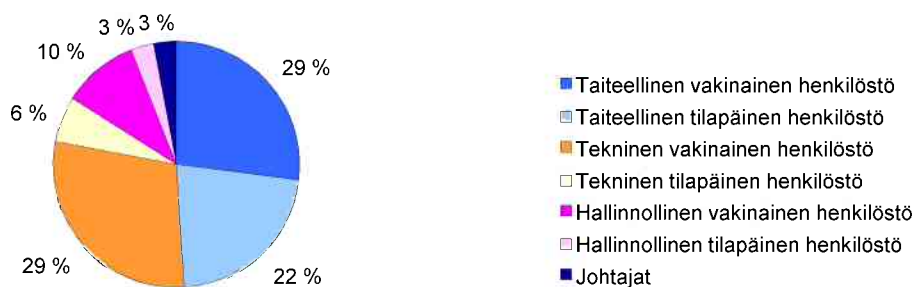
**Rahoituslain piiriin kuuluvien teattereiden sekä Kansallisteatterin ja Kansallisoopperan
tulojen jakauma 2010**

Tulot teatterityypeittäin vos-teattereissa, Kansallisteatterissa ja Kansallisoopperassa 2010

	Pääsylipputulot	Muut tulot	Valtionosuus	Kunnanavustus ja vuokra-avustus	Muut avustukset
	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€
Täyskunnalliset teatterit (11 kpl)	8,5	1,5	16,0	24,3	0,3
Muut suuret ja keskis. teatt. (22)	27,5	3,7	43,1	31,2	1,9
Ryhmät ja pienteatterit (15)	7,2	1,9	5,4	2,9	0,5
Puheteatterit yhteensä (48)	43,2	7,1	64,4	58,3	2,8
Tanssiteatterit (10)	1,4	0,6	3,3	0,9	0,9
Suomen Kansallisooppera	8,3	2,3	35,7	5,1	1,0
Yhteensä (59)	52,8	10,0	103,4	64,4	4,8

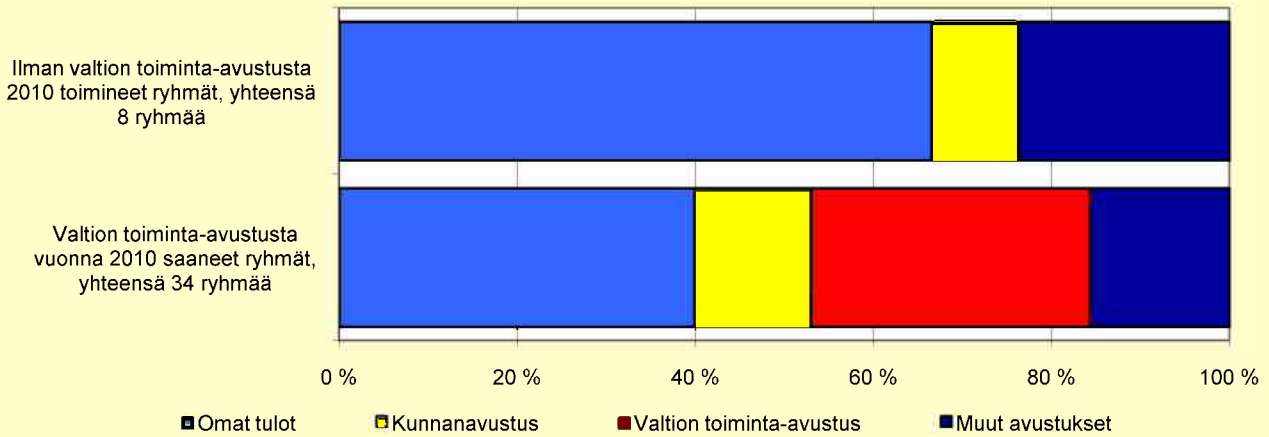
Vakinaisen taiteellisen henkilöstön henkilötyövuodet puheteattereissa 1993-2010

Näyttelijöiden vakinaiset henkilötyövuodet puheteattereissa 1993-2010

Menojen prosentuaalinen jakautuma vos-teattereissa, Kansallisteatterissa ja Kansallisoopperassa 2010

Taiteelliset vierailijatehtävät puheteattereissa 1993-2010

Henkilötyövuosien jakautuma henkilöstöryhmiin ja tilapäisen henkilöstön osuus kaikissa teattereissa 2010

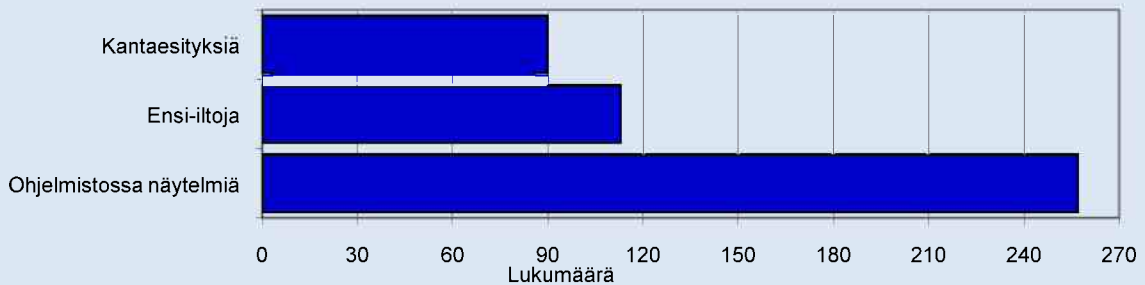
Rahoituslain ulkopuolella olevien teatteriryhmien tulot 2010

	Omat tulot	Kunnanavustus ja vuokra-avustus	Valtion toiminta-avustus	Muut avustukset
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Valtion toiminta-avustusta vuonna 2010 saaneet ryhmät, yhteensä 34 ryhmää	3,09	1,01	2,42	1,21
Ilman valtion toiminta-avustusta 2010 toimineet ryhmät, yhteensä 8 ryhmää	0,34	0,05	0,00	0,12

Rahoituslain ulkopuolella olevien teatteriryhmien tulojen jakauma 2010

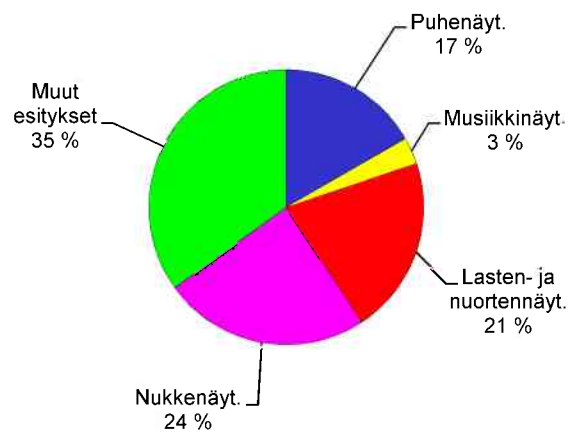
Rahoituslain ulkopuolisten ryhmien ensi-iltojen ja kantaesitysten määrä ohjelmistossa näytäntökaudella 2009/2010

Kotimaisiin ja ulkomaisiin näytelmiin myytyjen lippujen jakautuma näytäntökaudella 2009/2010 rahoituslain ulkopuolisissa ryhmissä

Rahoituslain ulkopuolisten ryhmien myytyjen lippujen osuudet näytelmälajeittain näytäntökaudella 2009/2010

TINFO

TEATTERIN TIEDOTUSKESKUS

TINFO – TEATTERIN TIEDOTUSKESKUS RY
TINFO – THEATRE INFO FINLAND

Meritullinkatu 33 A, FIN-00170 Helsinki, Finland

e-mail: tinfo@tinfo.fi • web: www.tinfo.fi

fax: +358 9 2511 2125 • tel. +358 9 2511 2120 or 2511 2121

Johtaja / Director: Hanna Helavuori